

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Маргарита Кръстева Годорова,
ръководител катедра „Компютърни системи и технологии”
заместник декан по научната работа и международна дейност
на Факултет „Математика и информатика”
при Великотърновски университет „Св. Св. Кирили и Методий”
член на Научно жури по процедурата за защита на дисертационен труд за
присъждане на образователна и научна степен **доктор**

Научна област:

4. Природни науки, математика и информатика,

Професионално направление:

4.6. Информатика и компютърни науки,

Научна специалност „Информатика”

Институт по математика и информатика- БАН

Секция: Математическа лингвистика

Тема:

„Изграждане на събитийен архив на българското национално радио”

Докторант: Анелия Алексиева Кръндева

Научен консултант: проф. д-р Радослав Павлов

Рецензията е изготвена въз основа на ЗРАСРБ, правилника за прилагане на ЗРАСРБ, правилника на БАН и стандарта за формата и съдържанието на рецензиите и становищата за придобиване на научни степени и при заемане на академична длъжност към ИМИ-БАН, както и съгласно Заповеди No 351/7.10.2013г. на Директора на БАН и на основание на решение на първо заседание на научното жури.

2. Данни за дисертанта

Познавам лично Анелия Кръндева от няколко години насам в резултат на участие в научни конференции. Тя е родена през 1957 г. През

1979 г. завършва с отличен успех факултета по философия, специалност социология в Университета в гр. Хавана, Куба. Специализирала е социология на медиите. От тогава досега работи последователно в Националния статистически институт, Българската телеграфна агенция, както и в частния бизнес. През годините е сътрудничила на многобройни предавания в програмите на БНР и в печатни издания на БТА. От 2004 г. работи в програма „Христо Ботев” на БНР. Ръководи екипа на интернет сайта на програма „Христо Ботев” от 2005г. насам, а от 2009 г. е отговорен редактор на „Мултимедия и извънстудийни проекти” в програма „Христо Ботев” на БНР.

Владее свободно писмено и говоримо немски, испански, английски и руски език.

Член е на Съюза на българските журналисти и на Сдружението на испаноговорящите журналисти в България.

От няколко години се занимава активно с теми по опазване и цифровизиране на културно наследство, а така също и организиране, създаване и поддържане на събитийен архив на програмата за култура „Христо Ботев” – БНР и подготовка на архива за отворен достъп. Активен участник е в дългосрочния проект на секция „Култура” на Съюза на българските журналисти „Обединена Европа и нейното културно наследство”.

3. Описание на дисертацията и автореферата

Дисертационният труд на тема "Изграждане на събитийен архив на българското национално радио" съдържа увод, седем глави, заключение, авторска справка и литература и е разработен в обем от 179 страници като включва 69 фигури, 14 таблици и 8 страници литература. Използвани са 92 източника основно на английски език. Считаю, че темата е актуална и дисертантката е навлязла в проблематиката, имайки предвид големия брой

литературни източници, които е цитирала и обоснования преглед и анализ на предметната област.

В увода дисертантът обосновава убедително актуалността и дисертабилността на темата, както и обекта и предмета на изследването. Правилно са формулирани целта и задачите на дисертационния труд, които впоследствие са реализирани успешно.

В първа глава е направен преглед и анализ на съществуващите архиви в радиостанции, членове на Европейския съюз за радио и телевизия (European Broadcasting Union – EBU) и са формулирани изводи.

Във втора глава е представен преглед на архива на БНР и източници на документи за събитийния радио архив, като се поставя акцент на цифровизацията на архивите и се правят изводи.

Трета глава е посветена на основните характеристики на радио архивите, специфичните изисквания, структуриране на мета данните, в резултат на което са приведени съответните адекватни изводи.

В четвърта глава е представен модел на система за извън студийни събития като е описана неговата структура и мета данните. Във формулираните в края на главата изводи са посочени предимствата на разработения модел.

Пета глава съдържа аналитично обоснован избор на средствата за разработване на програмен прототип и представя самия прототип на системата EventsBNR. Описана е базата от данни и интерфейса на системата.

Шеста глава описва експериментите и резултатите от внедряването на системата EventsBNR. Прави се оценка на ефективността на системата.

Седма глава представя бъдещето и тенденциите за развитието на радиото и радио архивите.

В заключението е направено обобщение на получените резултати

Авторефератът е разработен в обем от 33 страници и точно отразява дисертационния труд.

4. Научни и научно-приложни приноси:

1. Направен е преглед и анализ на радио архивите на страните на EBU и са идентифицирани ключовите компоненти на архивите на радио станции от страни членки на EBU.

2. Анализирани са архивите на БНР и процесът на цифровизацията им. Предложена е схема за структуриране на архивите на БНР. Обосновава се необходимостта от създаване на събитие архив.

3. Анализирани са мета данните за радио архивите, както и техническите им спецификации.

4. Създаден е нов модел на система за работа на редакторите на БНР с мултимедийни материали от извън студийни събития. Представена е структура на модела на системата и е предложена структура на мета данните.

5. На основа на предложения от авторката модел е реализиран функционален прототип на система EventsBNR. С помощта на прототипа са направени експерименти и са представени резултатите от внедряването. Разработката на прототипа е извършена самостоятелно, апробацията е направена на семинари на БАН, както и на научни конференции.

5. Публикации и участия в научни форуми

Анелия Кръндева има публикувани 5 работи по темата на дисертацията, от които 4 са в международни научни конференции проведени в България и една в списание „Serdica Journal of Computing”.

Според Researchgate, където към м. Септември 2013 г. са публикувани две от работите ѝ, тя има 114 потребители, които са ги

прочели и 98, които са ги смъкнали и записали за употреба.

(https://www.researchgate.net/profile/Anelia_Krandeva/).

Публикациите съответстват на изискванията на Правилника за условия и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ИМИ - БАН.

6. Заключение

Считам, че разработения дисертационен труд отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ, правилника на МС за прилагането му и правилника на БАН. Разработката е авторска, оригинална и иновативна. За първи път се доказва потребността от създаване на мултимедийни архиви на БНР от извън студийни събития. Създадената уеб базирана система EventsBNR има реално практическо приложение. Препоръчвам на докторантката в бъдеще да разшири сферата на своите изследвания и да публикува в списания и конференции с по-добра цитируемост, което несъмнено ще допринесе до разширяване кръга на ползвателите на получаваните резултати и увеличване цитирането на разработките ѝ.

Убедително предлагам на многоуважаемото жури, на Анелия Алексиева Кръндева да бъде присъдена научно-образователната степен **доктор** в професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки, научна специалност „Информатика”.

Рецензент: _____

/ проф. д-р Маргарита Годорова/

15.10.2013

гр. Велико Търново